

Dien. et mon. Droit.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dinsdag, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f. 5.00; voor de buitenposten, franco p. p. f. 6.00. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van de Tijds.

WOENSDAG 18 APRIL.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 centes per regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 centes zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 April.

Een Protestantsch oordeel over de Katholieke Kerk.

II.

Inderdaad — zoo gaat Macaulay voort — de bewering, welke wij hier beschouwen, namelijk die dat de vooruitgang van beschaving en wetenschappen gunstig voor het Protestantismus en nadeelig voor het Katholicismus werken zou schijnt ons toe geheel op een verkeerde opvatting gegrond te zijn. Daar zijn takken van wetenschap, in betrekking tot welke de wet van den menschelijken geest vooruitgang is. Als in de wiskunde een stelling eenmaal bewezen is, wordt die later nooit meer betwist. Elke nieuwe verdieping is een even hechte grondslag voor een latere laag als de eerste was. Derhalve is het een gestadige hermeerdering der voorraad van waarheden. Ook voor de inductieve wetenschappen geldt die wet van den vooruitgang. Ieder dag levert nieuwe feiten, en brengt aldus de theorie der volmaaktheid nader. Er is geen gevaar dat of in de bloot demonstratieve of in de zuiver praktische wetenschappen de wereld ooit zal tot een stand van stilstand of zelfs teruggang. Niemand heeft ooit hooren spreken van reactie tegen het theorema van Taylor, of tegen Harvey's leer over den bloedsomloop.

Maar in de godgeleerdheid is het geval geheel verschillend. Wat de natuurlijke godsdienst betreft — de openbaring voor het oogenblik geheel ter zijde gelaten — kan men bezwaarlijk aannemen dat heden ten dage een wijsgeer een betere kennis heeft dan Thales of Simonides. Hij heeft juist dezelfde plakkbare aanwijzingen voor zich tot het plan van het heelal als de oude Grieken hadden. Wij zeggen juist dezelfde; want de ontdekkingen van de latere sterre- en natuurkundigen hebben inderdaad geen nieuwe kracht bijgezet aan dat argument, hetwelk ieder nadenkende geest in elk viervoetig dier, vogel, insect, visch, blad, bloem en schelp vindt. De redenering waarmede Sokrates den atheïst Aristodemus wederlegde, is geheel dezelfde van Paley's Natuurlijke Godgeleerdheid. Sokrates maakt daarin juist hetzelfde gebruik van de standbeelden van Polykletus en de schilderijen van Zeuxis als Paley van het uurwerk. En wat het andere groote vraagstuk aangaat, wat of er van den mensch na zijn dood wordt, wij zien niet in dat een sijn beschaaft Europeaan, zoo hij daarbij aan zijn rede alleen blijft overgelaten, meer kans heeft om juist te redeneren dan de zwartvoet-Indianen. Geen enkele der vele wetenschappen, waarin wij de Indianen overtreffen, werpt het flauwste licht op den toestand der ziel als het dierlijk leven uitgedoofd zal zijn. Inderdaad alle wijsgeeren, uit den ouden en nieuweren tijd, die beproefd hebben om, zonder hulp der openbaring, de onsterfelijkheid van den mensch te bewijzen, schijnen ons toe, van Plato tot Franklin, jammerlijk te kort geschoten te zijn.

Voorts zijn de groote raadselen, die den natuurlijke godgeleerde doen huzelen, in alle eeuwen dezelfde. De argeloosheid van een volk, pas uit de barbaarsheid verzezen, is voldoende om die vraagstukken op te werpen, en het genie van Locke of Clarke schiet ten eenemale te kort om ze op te lossen. Het is een valsche meening dat sprakende bespiegelingen over de eigenschappen der godheid, de oorsprong van het kwaad, de noodzakelijkheid van den vrijen wil en het beginsel der zedelijke verplichtingen, een hooge geestontwikkeling vorderen. Hetgeen de bespiegelingen vooral bijzonder aanbevelijk voor schrander kinderen en half beschaafde menschen. Het getal schijnbaar wijsgeeren, die over de twintigjarige leeftijd gescreven over deze vraagstukken hebben nagedacht, om aanspraak te hebben op den naam van Voltairre, aan Zadig gegedven: *«Il en avait cent et cinquante dans tous les âges; c'est à dire fort peu.»* Het boek van Job toont aan dat lang vóór het opklimmen te Ionia bekend waren, over die groote vraagstukken met meer dan gewone bekwaamheid en welbekendheid gesproken werd, onder de tenten der Omeaansche Emirs; en de menschelijke rede heeft

in den loop van drie duizend jaar, geen voldoende oplossing gevonden voor de maathelen, waarmede Eliphaz en Zophar zich het hoofd slooten.

Dus is natuurlijke godgeleerdheid geen wetenschap, die vorderingen maakt, die kennis van onzen oorsprong en van onze bestemming, welke wij uit de openbaring afleiden, is inderdaad van een zeer verschillende klaarheid en van zeer verschillend belang. Maar evenmin heeft de geopenbaarde godsdienstleer den aard eener vooruitgaande wetenschap. Volgens het gevoelen der Protestantsche kerken is de geheele goddelijke waarheid in zekere boeken vervat. Zij staat altijd open voor allen, zonder onderscheid, die deze boeken kunnen lezen, en al de ontdekkingen van al de geleerden der wereld kunnen geen enkel vers aan een dezer boeken toevoegen. Derhalve is het duidelijk dat in de theologie geen vooruitgang kan plaats vinden van gelijken aard, als gedurig wordt waargenomen in de pharmacie, geologie en zeevaartkunde. Een Christen van de vijfde eeuw met een bijbel, is in noch beteren noch slechteren toestand dan een Christen van de negentiende eeuw met een bijbel; natuurlijk in de veronderstelling dat goede trouw en aangeboren scherpzinnigheid gelijk staan. Het doet hierbij niets ter zake dat het kompas, de drukkunst, buskruid, stoom, gas, meniting en duizend andere ontdekkingen en uitvindingen, welke de vijfde eeuw niet kende, gemeenzaam zijn aan de negentiende. Geene dezer ontdekkingen en uitvindingen staat in de minste betrekking tot het vraagstuk of de mensch geregtvaardigd wordt door het geloof alleen, en of het aanroepen der heiligen een rechtzinnig gebruik is. Het schijnt ons daarom derhalve toe, dat wij voor de toekomst geene zekerheid hebben tegen het in aanzien blijven van eenige godgeleerde dwaling, (1) die altijd in vroeger tijden onder de Christenen in aanzien is geweest. Wij kunnen er staat op maken dat de wereld nooit zal terugkeeren tot het zonnesteelsel van Ptolemaeus, en onze overtuiging daaroptrouwt is niet in het minst geschokt door de omstandigheid dat zulk een groot man als Bacon de theorie van Galileo met verontwaardiging verwierp; want Bacon bezat niet al de middelen om tot een gezonde konklusie te komen, die in ons bereik zijn, en waardoor personen, welke niet waardig geweest zouden zijn zijn pennen te vermaken, tegen dwaling behoed worden. Maar als wij overwegen dat sir Thomas More bereid was den dood te ondergaan voor de leer der transsubstantiatie, moeten wij wel in het ongewisse zijn of niet die leer der transsubstantiatie over alle tegenkanting zal zegeprelen. More was een man van uitstekende talenten. Hij was over dit onderwerp alles wat wij er van weten, en dat, zo lang de wereld staat, eenig menschelijk wezen er van weten zal. De tekst «Dit is Mijn ligchaam» was in zijn nieuw-testament als in het onze. De ongegrondheid der letterlijke vertolking was even groot en klaarblijkelijk in de zestiende eeuw als nu. Geen wetenschappelijke vooruitgang die reeds heeft plaats gehad of nog komen zal, kan iets toevoegen aan hetgeen ons de onwederstaanbare leering van het argument tegen de Wezenlijke tegenwoordigheid toelicht. Om die reden zijn wij niet in staat te begrijpen waarom, hetgeen Sir Thomas More betrekkelijk de transsubstantiatie geloofde, niet geloofd zou worden tot het einde der tijden door heden, die in bekwaamheden en eerlijkheid niet voor Sir Thomas More onderdoen. Want Sir Thomas More is een der uitgelezenste voorbeelden van menschelijke wetenschap en deugd; en de leer der transsubstantiatie is een soort van vuurproef. Een geloof dat daar niet in bezwijkt, kan elke toets doorstaan. De voorzegging van Brothers en de mirakelen van prins Hohenlohe zijn beuzelingen daarmede vergeleken.

«Doch één voorbehoud moet gemaakt worden. De boeken en overleveringen welke sekke kanten onder de godgeleerde stellingen, andere bevatten, op hetzelfde gezag rustende, diel op natuurkunde betrekking hebben. (1) Het spreekt van zelf, dat in Macaulay's oogen het Katholicismus een godgeleerde dwaling is. Nogans verdient hier opmerking dat die dwaling volgens de eigen woorden van den grooten geschiedkundige «ever has prevailed in time past among Christian men.»

Zoo nieuwe ontdekkingen de natuurkundige stellingen in miskrediet brengen, zullen de godgeleerde stellingen, tenzij men ze van de eerste kan scheiden, in dat miskrediet deelen. Op deze wijze kan ongetwijfeld de vooruitgang der wetenschap zijdelings de zaak der godsdienstige waarheid dienen. De godenleer der Hindoes, bij voorbeeld, is vermengd met de ongerijmdste aardrijkskunde. Daarom leert iedere jonge Brahmin, die in onze scholen aardrijkskunde bestudeert, tevens spotten met de godenleer van Hindostan. Zoo het Katholicismus niet in gelijke mate geleden heeft door de Pauselijke uitspraak dat de zon om de aarde wentelt, (1) is dit wijl alle verstandige Katholieken met Pascal van gevoelen zijn, dat, door in dit stuk eene beslissing te nemen, de Kerk haar bevoegdheid te buiten ging, en daarom juist ontbloot was van dien bovennatuurlijken bijstand, welken zij, bij de uitoefening van haar wettige regten, volgens de beloften van haren Stichter, gemagtigd is te verwachten.»

(2) In de Groninger Courant van Vrijdag 11. komt een artikel voor, dat om twee redenen onze aandacht trok. Vooreerst werd daarin de leer van den H. Augustinus en van den H. Thomas over de excommunicatie besproken, en uit beider werken een citaat aangehaald. Was de schrijver niet bekend met de bittere teleurstelling van zijnen stadgenoot Hofstede de Groot, toen deze Hoogleeraar het waagde in den H. Thomas te lezen? of meende hij gelukkiger te zijn dan deze, omdat hij al nieuwe vinding gaf, wat anderen reeds vóór hem gegeven en wederlegd gezien hadden?

Ook werden in dat schrijven woorden, niet de naam aangehaald van de Tijd N. H. O. om die van Godslastering te beschuldigen, en alzoo van overtreding van het derde [sic] gebod. Maar was de man dan zo verdiept in Augustinus en Thomas, dat hij het niet wist dat de Tijd den Protestant Leibnitz voor zich had liggen, en daarbij het slot van N. O. op hetoog had? — Hem ten pleziere geven wij den Latijnschen tekst.

Praeterea Episcopus potestatem habet excommunicandi, et privandi sacramentaria gratia... neque enim in clavium jure tantum jurisdictione voluntaria continetur, quae sacerdotis est in confessionali, sed et potest ab Ecclesia in invitos; et qui Ecclesiam non audit... velut ethnicus et publicanus haberi debet; et regulariter, accedente ad terrenam caeleste sententia, sua animae malo vim Ecclesiasticae potestatis experitur, cui Deus ipse accomodat quod in jurisdictione omni ultimam ac supremum est, hoc est, executionem.

De geincrimineerde woorden van de Tijd waren: «de Paus spreekt het vonnis en God voert het uit.» Leibnitz zegt: «de magt der Kerk spreekt zich uit over degenen die haar niet willen gehoorzamen, en bij het vonnis op aarde geveerd wordt de uitspraak des Hemels en bij God geveerd is tot nadeel van zijne ziel, want God zelf voegt er bij hetgeen in alle regtspraak het laatste en het hoogste is, — de uitvoering.»

Bij gelegenheid van den laatst te Rome uitgesproken ban, deelt de Gazette de Lyon mede, dat eenige geschiedkundige navorschingen zijn gedaan, waarvan het volgende de vrucht is.

In den tijd van acht eeuwen hebben de Pausen de geestelijke straf op min of meer plechtige wijze op past op vorsten, Keizers en Koningen toegepast. Paus Johan XII op Otto I, Keizer van Duitsland; Leo IX op Michael Cerularius, Patriarch van Konstantinopel, toen deze de Oostersche Schismatie afkondigde; Gregorius VII op Koning Robert van Frankrijk, om diens onwettig huwelijk; Nikolaas II op Gerard, Graaf van Gallicie; Gregorius VII op Hendrik IV, Keizer van Duitsland, die den Kerkelijken Staat overwoeldigd had; Urbanus II op Philips I, Koning van Frank-

(1) Macaulay vervalt hier in een greve dwaling; want deze «pauselijke uitspraak» bestaat niet, en kan ook niet bestaan, het laatste om redenen, die eenigenmate doorschijnen in het geen de beroemde schrijver aan het slot dezer periode zegt. (2) Ingezonden.

die de machinist-looding der 2de kl. bij 's Rijks stoom-
 vaartdienst wenschte te worden aangenomen. Het ge-
 dede als noodig te plaats jongelingen zal zich tot
 20 kunnen beperken.

De prijzen van het Vee besteed ter markt van gis-
 teren, waren als volgt: Runderen, wégende 650 £,
 1ste kwal. f 200, 2de kwal. f 160; idem weg. 600 £,
 1ste kwal. f 180, 2de kwal. f 140; idem weg. 550 £,
 1ste kwal. f 160, 2de kwal. f 120. Melk en Kalkkoeijen
 f 100 tot f 150. Schapen van f 24 tot f 30. Varkens
 van 50 tot 54 ct. het Ned. £.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen: als sekretaris
 der gem. Alphen, J. F. Roos, al lid en voorzitter van de
 Hoofdkommissie tot de Zaken der Isra. lieten, mr. M. H. Go-
 defroi, onder dakbetuiging voor bewezen diensten, en in
 deszelfs plaats benoemd S. van I. Teixeira de Mattos; benoemd
 tot burg. der gem. Vlagtwedde en Onstwedde, F. K. Land.

ROTTERDAM, 16 April. De leden der Kongre-
 gatie der allerheiligste Maagd Maria, onder den titel
 van O. L. V. Lichtmis en den H. Joseph, opgericht
 den 9^{en} Mei 1858, in de O. L. V. Kerk, op de Wijn-
 haven te Rotterdam, hadden op het Oktaaf van de Onbe-
 vlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd en Moeder
 Gods Maria, in December 1859, een adres van deel-
 neming aan den H. Vader gezonden, en ontvingen dezer
 dagen van Zijne Heiligheid een antwoord, hetwelk wij
 hier vertaald laten volgen.

Aan Onze geliefde Zonen Henricus Hulselmaans, pre-
 fekt en de leden van den Raad der Kongregatie van
 de allerheiligste Maagd Maria en den H. Joseph, te
 Rotterdam.

PIUS IX, PAUS.

Bemide Zonen, Heil en Apostolische Zegen!

Uw brief op het oktaaf van de Onbevleete Ontvan-
 genis der Allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria
 in de maand December laatstleden aan Ons geschreven
 en door duizend leden dier Kongregatie ondertee-
 kend, is Ons geworden en heeft Ons te midden onzer zeer
 grievende bitterheden zeker niet weinig troost veroor-
 zaakt. Uit dien brief toch hebben Wij gezien, wat
 groote kinderlijke liefde, gehechtheid en eerbied u en
 uwe medeleden dierzelfde Kongregatie jegens Ons en
 den Stoel van Petrus bezielt en hoe diep uw aller droef-
 heid om de overbekende rampen die Ons treffen door
 de hoogst boosaardige plannen en ontwerpen dier
 lieden, die geheel vijandig gezind tegen, en afkeerig
 van de Katholieke Kerk en den Apostolischen Stoel het
 tijdelijk gezag dat Ons en dierzelfden Stoel toebehoort,
 pogen te vernietigen. Alleraangenaamst waren Ons deze
 gevoelens van u en uwe Medekongreganisten, gevoelens,
 Zonen der Katholieke Kerk overwaardig en die niet alleen
 den grootsten lof verdienen, maar ook Onze Vader-
 lijke liefde ten hoogste opwekken en vermeerderen. Houdt
 evenwel niet op, Bemide Zonen! in vereeniging met
 uwe medeleden voortdurend met immer vuriger ijver
 den Almachtigen God te bidden en te smeeken, dat Hij
 zijne Heilige Kerk van alle rampen bevrijde en Ons
 helpe en trooste in al onze wederwaardigheden, en alle
 vijanden der Kerk en des Apostolischen Stoels, op de
 wegen der waarheid, regtvaardigheid en zaligheid terug-
 voere. Eindelijk, Bemide Zonen, verleenen Wij aan
 U en alle leden dier Kongregatie als bewijs onzer va-
 derlijke toegenegenheid, met liefde en uit geheel Ons hart
 den Apostolischen Zegen.

Gegeven te Rome bij St. Pieter den 9^{en} Januarij 1860,
 het veertiende jaar van Ons Pausschap.

(Was geteekend:) PIUS IX, PAUS.

TEXEL, 14 April. Dezer dagen werd door den zoon
 van den landbouwer Daalder, in den Prins-Hendrik-
 Polder alhier, een grooten arend geschoten, hebbende
 ruim 2½ el vlugt. Het beest schoot uit de lucht om zijn
 prooi, zijnde een lam, te grijpen; doch op eens werd
 het door genoemden persoon gedood, die de beide loo-
 pen van zijn geweer op het beest loste.

LEEWARDEN, 14 April. Door de commissie voor
 het afnemen der examens van onderwijzers, welke in
 den loop dezer week hare zittingen alhier heeft gehouden,
 zijn toegelaten: 4 hoofdonderwijzers, 11 hulponderwij-
 zers, 1 hoofdonderwijzeres, 1 hulponderwijzeres; 3 voor
 de wiskunde, 1 voor de Hoogduitsche, 3 voor de En-
 gelsche, 1 voor de Fransche en 1 voor het meer uit-
 gebreed onderwijs in de Hoogduitsche taal; 2 voor zwa-
 welijke handwerken en 1 voor de gymnastiek. Afwezen
 zijn 2 hoofdonderwijzers, 4 hulponderwijzers, 1 hulpon-
 derwijzeres en 2 voor de Fransche taal.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 17 April. De *Monteur* bevat het volgende
 telegram:

Nizza, 16 April. Het procesverbaal van den uitslag
 der stemming is door den syndicus der stad aan den
 heer Pietri overhandigd. Op de vraag: inlijving bij Frank-
 rijk, ja of neen? hebben 5810 met ja en 11 met neen
 geantwoord.

CREDIET-VEREENIGING. — *Maandelijksche Balans op-
 gemaakt 31. Maart 1860.* 929 leden, vertegenwoor-
 digende een maatschappelijk kapitaal van f 4,969,406.

Storting der leden	f 496,940.50
Disconto genomen	1,116,659.48
„ „ gegeven	928,789.37
in Portefeuille	816,826.88
Deposito rekening	426,890.68
In Cassa	11,458.89

De Voorzitter van de Directie
 J. DEEMSKERK, A. BACHLER.
 P. N. MULLER

De minister van Marine heeft ter kennis van de
 daarbij belanghebbenden gebracht, dat in de maand Mei
 a. l. bij de directie der Marine te Helvoetsluis een ver-
 gelijkt examen zal plaats hebben van jongelingen,

die de machinist-looding der 2de kl. bij 's Rijks stoom-
 vaartdienst wenschte te worden aangenomen. Het ge-
 dede als noodig te plaats jongelingen zal zich tot
 20 kunnen beperken.

De prijzen van het Vee besteed ter markt van gis-
 teren, waren als volgt: Runderen, wégende 650 £,
 1ste kwal. f 200, 2de kwal. f 160; idem weg. 600 £,
 1ste kwal. f 180, 2de kwal. f 140; idem weg. 550 £,
 1ste kwal. f 160, 2de kwal. f 120. Melk en Kalkkoeijen
 f 100 tot f 150. Schapen van f 24 tot f 30. Varkens
 van 50 tot 54 ct. het Ned. £.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen: als sekretaris
 der gem. Alphen, J. F. Roos, al lid en voorzitter van de
 Hoofdkommissie tot de Zaken der Isra. lieten, mr. M. H. Go-
 defroi, onder dakbetuiging voor bewezen diensten, en in
 deszelfs plaats benoemd S. van I. Teixeira de Mattos; benoemd
 tot burg. der gem. Vlagtwedde en Onstwedde, F. K. Land.

ROTTERDAM, 16 April. De leden der Kongre-
 gatie der allerheiligste Maagd Maria, onder den titel
 van O. L. V. Lichtmis en den H. Joseph, opgericht
 den 9^{en} Mei 1858, in de O. L. V. Kerk, op de Wijn-
 haven te Rotterdam, hadden op het Oktaaf van de Onbe-
 vlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd en Moeder
 Gods Maria, in December 1859, een adres van deel-
 neming aan den H. Vader gezonden, en ontvingen dezer
 dagen van Zijne Heiligheid een antwoord, hetwelk wij
 hier vertaald laten volgen.

Aan Onze geliefde Zonen Henricus Hulselmaans, pre-
 fekt en de leden van den Raad der Kongregatie van
 de allerheiligste Maagd Maria en den H. Joseph, te
 Rotterdam.

PIUS IX, PAUS.

Bemide Zonen, Heil en Apostolische Zegen!

Uw brief op het oktaaf van de Onbevleete Ontvan-
 genis der Allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria
 in de maand December laatstleden aan Ons geschreven
 en door duizend leden dier Kongregatie ondertee-
 kend, is Ons geworden en heeft Ons te midden onzer zeer
 grievende bitterheden zeker niet weinig troost veroor-
 zaakt. Uit dien brief toch hebben Wij gezien, wat
 groote kinderlijke liefde, gehechtheid en eerbied u en
 uwe medeleden dierzelfde Kongregatie jegens Ons en
 den Stoel van Petrus bezielt en hoe diep uw aller droef-
 heid om de overbekende rampen die Ons treffen door
 de hoogst boosaardige plannen en ontwerpen dier
 lieden, die geheel vijandig gezind tegen, en afkeerig
 van de Katholieke Kerk en den Apostolischen Stoel het
 tijdelijk gezag dat Ons en dierzelfden Stoel toebehoort,
 pogen te vernietigen. Alleraangenaamst waren Ons deze
 gevoelens van u en uwe Medekongreganisten, gevoelens,
 Zonen der Katholieke Kerk overwaardig en die niet alleen
 den grootsten lof verdienen, maar ook Onze Vader-
 lijke liefde ten hoogste opwekken en vermeerderen. Houdt
 evenwel niet op, Bemide Zonen! in vereeniging met
 uwe medeleden voortdurend met immer vuriger ijver
 den Almachtigen God te bidden en te smeeken, dat Hij
 zijne Heilige Kerk van alle rampen bevrijde en Ons
 helpe en trooste in al onze wederwaardigheden, en alle
 vijanden der Kerk en des Apostolischen Stoels, op de
 wegen der waarheid, regtvaardigheid en zaligheid terug-
 voere. Eindelijk, Bemide Zonen, verleenen Wij aan
 U en alle leden dier Kongregatie als bewijs onzer va-
 derlijke toegenegenheid, met liefde en uit geheel Ons hart
 den Apostolischen Zegen.

Gegeven te Rome bij St. Pieter den 9^{en} Januarij 1860,
 het veertiende jaar van Ons Pausschap.

(Was geteekend:) PIUS IX, PAUS.

TEXEL, 14 April. Dezer dagen werd door den zoon
 van den landbouwer Daalder, in den Prins-Hendrik-
 Polder alhier, een grooten arend geschoten, hebbende
 ruim 2½ el vlugt. Het beest schoot uit de lucht om zijn
 prooi, zijnde een lam, te grijpen; doch op eens werd
 het door genoemden persoon gedood, die de beide loo-
 pen van zijn geweer op het beest loste.

LEEWARDEN, 14 April. Door de commissie voor
 het afnemen der examens van onderwijzers, welke in
 den loop dezer week hare zittingen alhier heeft gehouden,
 zijn toegelaten: 4 hoofdonderwijzers, 11 hulponderwij-
 zers, 1 hoofdonderwijzeres, 1 hulponderwijzeres; 3 voor
 de wiskunde, 1 voor de Hoogduitsche, 3 voor de En-
 gelsche, 1 voor de Fransche en 1 voor het meer uit-
 gebreed onderwijs in de Hoogduitsche taal; 2 voor zwa-
 welijke handwerken en 1 voor de gymnastiek. Afwezen
 zijn 2 hoofdonderwijzers, 4 hulponderwijzers, 1 hulpon-
 derwijzeres en 2 voor de Fransche taal.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 17 April. De *Monteur* bevat het volgende
 telegram:

Nizza, 16 April. Het procesverbaal van den uitslag
 der stemming is door den syndicus der stad aan den
 heer Pietri overhandigd. Op de vraag: inlijving bij Frank-
 rijk, ja of neen? hebben 5810 met ja en 11 met neen
 geantwoord.

De *Constitutionnel* weerspreekt in een artikel, onder-
 teekend Grandguillot, de berigten, dat tusschen Frank-
 rijk en Zwitserland regstreeks onderhandeld werd. Er
 hebben alleen onderhandelingen plaats tusschen de mo-
 gendheden die het Weener verdrag hebben ondertee-
 kend.

— De *Patrie* bevestigt de onjuistheid van het bericht be-
 treffende de opdracht van het bevel over de Napelsche
 troepen aan den generaal Changarnier.

Het blad bevestigt tevens dat het Napelsche goever-
 nement besloten heeft eene strikte neutraliteit in acht
 te nemen en zich te bepalen tot de verdediging van
 zijn eigen terrein.

MADRID, 16 April. Men verzekert, dat het dood-
 vonnis, tegen den generaal Ortega uitgesproken, heden
 avond zal ten uitvoer worden geleid; Alderwege heerscht
 rust in het land. Volgens berichten uit Afrika worden
 de Marokkaansche gevolmachtigden spoedig te Tetuan
 verwacht; een burgeroorlog, welke sedert eenigen tijd
 in Marokko heerscht, is de oorzaak, dat zij zich niet
 vroeger derwaarts hebben kunnen begeven, gelijk aan-
 vankelijk was vastgesteld. De Keizer van Marokko heeft
 den pretendent naar zijn troon met een leger vervolgd
 en verjaagd.

MARSEILLE, 16 April. De pakketboot uit Napels
 is hier aangekomen met berigten tot 14 dezer. De brie-
 ven zijn nog niet rondgedeeld. Voorloopig vernemen men
 dat II. Donderdag voor het koninklijk paleis daaar eene
 handgranaat is geworpen, ten gevolge waarvan alle glazen
 in den gevel van dat gebouw verbrijzeld zijn. Ge-
 lukkig was evenwel daarbij niemand gekwetst.

De opstandelingen op Sicilië zijn thans naar het gebergte
 gemeken. Voorts wordt berigt, dat er niet de minste
 voorbereidselen zijn gemaakt om de armee de Romein-
 sche grenzen te doen overtrekken; hetwelk evenwel bij
 eene eventuele feitelijke handeling van Piemont tegen
 Rome waarschijnlijk het geval zou worden.

Volgens inlichtingen uit Rome heeft de Paus besloten
 om ten aanzien der Romagna niet zijne toevlugt tot de
 wapenen te nemen. De generaal Lamoricière zal zijne
 korpsen in Umbria koncentreeren.

BERN, 16 April. Engeland en Pruisen hebben, in
 antwoord op de nota van den Zwitserschen bondsraad
 van 7 April, hunne adhaezie aan de bijeenroeping van
 een Kongres te kennen gegeven.

FLORENCE, 16 April. De Koning Viktor Emanuel
 is ten 2 ure aangekomen. De geestdrift des volks is
 buitengewoon groot.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 April. Generaal de Beaufort d'Haut-
 pou, (niet te verwarren met den referendaris van dien
 naam) is benoemd tot kommissaris-generaal voor de
 grensbepaling van het arrondissement van Nizza en het
 Savooisch grondgebied, bijgestaan in die functien door
 den kolonel van den general staf de Galhier, adjudant
 van den minister van oorlog, en den eskadron-chef
 Semet van den generalen staf. Het Piemontesche goe-
 vernement heeft zijnerzijds den generaal Petani tot die
 functien benoemd.

— Acht hoofdofficieren van het Belgische leger zijn,
 naar men vernéemt, naar Marseille vertrokken. Van
 daar zullen zij zich naar Civita Vecchia begeven om in
 den Kerkelijken staat te gaan dienen. Koning Leopold
 heeft hun daartoe vergunning geschonken.

Generaal Lamoricière schrijft aan een zijner vrienden
 dat de oproermakers sinds zijne komst duurder geworden
 zijn. Thans etschen zij drie franken daags voor wat zij
 vroeger tegen de helft deden.

— Tijdingen uit Madrid melden dat de bekentenissen
 van generaal Ortega tot ver strekkende instructiën aan-
 leiding geven. De moeder en zuster van generaal Elio
 zijn ter audientie bij de Koningin ontvangen. Den dag
 na dien toen de Fransche ambassadeur bij N. M. op-
 gingen had gedaan om haar tot goddelijkheid te be-
 wegen, welke stap waarschijnlijk met een gunstige uit-
 komst zal bekrond worden. Men stelt eenig belang
 in dien generaal, die ten minste nooit de Koningin
 heeft erkend en zich in zijne militaire loopbaan steeds
 als een edelman gedragen heeft. Men wenscht intus-
 schen dat er geen bloed zal gestort worden, daar de
 oproerigheid voor goed onderdrukt is.

— Het *Journal de Constantinople* behelst een artikel,
 waarin op officiële wijze de Servische kwestie wordt
 voorgesteld, en waarvan de konkluzie is, dat niet spoed-
 dig eene schikking verwacht kan worden, daar de Porteg
 verklaart, reeds vóór de afgevaardigden van prins
 Milosch ontvangen te hebben, dat deze niets van
 haar te verwachten hebben, er zij niet voornemens is
 iets van hare suzereniteit af te staan noch van haar
 voogdijchap over het Servische volk, op welke voogdij-
 schap zij wijst, door onzacht prins Milosch te bezieneeren,
 dat hij bereids eenmaal verdreven is geworden.

LONDEN, 16 April. De *Observer* spreekt over Frankrijk en Italië, en zegt dat Wellington, toen hij vernam hoe Soult het Fransche leger in Spanje zou aanvoeren tot zijne manschappen zeide: "Nu komt er werk voor ons." Toen Thouvenel, minister van Buitenlandse Zaken werd, mogt men eveneens verzekerd zijn, dat vele ministers in andere rijken handen vol werks zouden krijgen. Hij is de bekwaamste dépêchschrijver, en heeft, onder de Bourbons, het gemeenebest en het zwaarlijk daarvan bewijzen gegeven. Hij is niet zeer angstvallig in zijne staatkunde noch bijzonder konserwatief. Maar hij schrijft duchtig lange dépêches en, door elkaar gerekend, dagelijks één. Het verwonderd ons niet dat iemand, die zoo veel gewerkt heeft en zulke verschillende belangen diende, in grove tegenspraak vervalt. Hij dus is de man om der veranderlijke Fransche diplomatie kracht en vorm te geven, want hij verstaat het om een slecht argument als het goede te doen voorkomen. Maar toch is zelfs hij niet in staat Europa's gewekten argwaan in slaap te sussen.

De *Observer* wil echter geen pennestryd tegen Frankrijk voeren, maar wenst dat Napoleon zijne belangen op konsequente wijze behartige. De inlijving van Savoye telt het blad niet, maar verheugt zich over de goede orde en eensgezindheid van Opper-Italië. Rome's zaken zijn meer verwikkeld door het optreden van generaal Lamoricière, maar de *Observer* meent, die den krijgsman veel ervaring en talent toekent maar geloof dat hij, als staatkundige, veel in het riet kan sturen.

Het blad vindt het dubbelzinnig en gevaarlijk dat Lamoricière een franschman is en betwijfelt dat Napoleon hem veroorloofd heeft den Paus te gaan dienen, wyl gene niet gaarne moet zien dat een generaal, die zijner staatkunde vijandig is aan het hoofd van een leger staat, vooral wyl Lamoricière niet slechts legerhoofd maar ook hoofd der staatkunde kan zijn. Intusschen geloof de *Observer* dat de zaak voor Napoleon hare goede zijde heeft, wyl hij nu een voorwendsel vindt om zijne troepen uit Rome te hebben. Het blad meent dat de zaken in de Beide-Siciliën slecht staan en het oproer te Palermo ernstiger was dan men voorgaf. Intusschen geloof het, dat het er ditmaal nog wel schikken zal.

Meermalen is bekend, dat de levenswijze der hedendaagsche burgermaatschappij de ontwikkeling van zielsziekten bevordert. Thans leest men in Londense bladen eene uit echte bronnen geputte opgave, volgens welke het aantal behoeftige krankzinnigen in Engeland en Wallis in zestien jaren nagenoeg verdubbeld is: het bedroeg 16,764 in het jaar 1843 en 30,318 in het jaar 1859; welke vermeerdering slechts ten dele kan worden toegescreven aan de toename van de bevolking kan worden toegescreven aan de toeneming der behoeftige krankzinnigen. In Engeland en Wallis is niet zoo juist bekend, maar als zeker wordt opgegeven, dat het in nog grootere mate is toegenomen; terwijl ook in Schotland, in Frankrijk en in andere landen, van waar vertrouwen verdienende opgaven ontvangen zijn, eene niet minder aanmerkelijke vermeerdering van het aantal krankzinnigen wordt waargenomen. Dezer dagen hebben de staatsambtenaren, welke in Schotland voor de behandeling der krankzinnigen moeten zorgen, hun tusschenjaarlijk rapport uitgebragt. Zij verklaren zich daarbij zeer nadrukkelijk tegen het in Engeland heerschende stelsel om eene menigte krankzinnigen in één groot gesticht te vereenigen; naar hun oordeel is het niet mogelijk in één en hetzelfde gesticht meer dan driehonderd krankzinnigen behoorlijk te behandelen, en zou het voor hunne genezing of alans voor de leniging van hun lot het raadzaamst zijn, hen in huisgezinnen te doen leven in verkeer met en onder de leiding van gezonden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 April. De troepen, die den hertog van Modena verleden jaar bij het verlaten zijner Staten, volgden, naar hunne haardsteden teruggekeerd waren, terwijl anderen zeiden dat zij in Oostenrijksche dienst traden.

Steen dazer berigten is juist. De soldaten zijn altijd onder den hertog gebleven, doch hebben zich gezind betoont om onder het pauselijk vandel te gaan dienen. Over het vervoeren dezer 3000 man naar den Kerkeijken Staat moet onderhandeld worden. De hertog zal zijne eigen kas het noodige geld, tot onderhoud dezer strijdmagt, ter beschikking der Pauselijke regering stellen.

Aan de *Allgemeine Ztg* wordt uit Rome geschreven dat de heer de Courcelles en Mgr. de Merpe de generaal Lamoricière aldaar vergezellen. De H. Vader en kardinaal Antonelli hebben den krijgsman op de innemendste wijze ontvangen. Dagens wacht men nog een eerste der Uhlanen, die uit Oostenrijksche in Pauselijke dienst overgegaan is en het Duitsche regiment zal aangevoeren, dat in Ancona op de been gebragt wordt.

ITALIË.

ROME, 7 April. Ondanks de woede der dagblad-

schrijvers en de bedreigingen van den heer de Gramont, is generaal Lamoricière benoemd tot opperbevelhebber van al de Pauselijke troepen. Dit wordt in het *Giornale di Roma* van beiden, in het officieel gedeelte van dat blad, aangekondigd. Men zegt hier dat de generaal de toestemming van het Fransche goevernement niet zou verzocht, en dat de bedreigingen van den heer de Gramont tot niets anders gediend hebben dan om den waren toestand van het Fransche leger alhier voor aller oogen te ontblooten. Men is overtuigd dat het in de bedoelingen zijns meesters veeleer den Paus bewaakt dan steunt. De woorden, in de dépêche van den heer de Goyon tijdens den oorlog: — Handhaaf de rust te Rome en in den omtrek; bemoei u niet met het overige — zijn duidelijk. 't Is enkel huichelarij als men van de ontruiming spreekt. Op de bedreiging van den heer de Gramont van jl. Dingsdag, heeft Kardinaal Antonelli met een bepaalde aanneming geantwoord; doch Bonaparte heeft per omgaanden telegraaf doen berigten, dat daarvan nog geen sprake was en hij er in toestemde dat de heer de Lamoricière den Paus zijne diensten leene.

Zoodra deze nu de Pauselijke magt opgerigt, het leger georganiseerd en voor Europa's oogen den waren toestand des H. Stoels in 't licht zal gesteld hebben, zullen evenmin als nu de Franschen Rome ontruimen, of Bonaparte zou, ten gevolge van een mogelijken strijd tusschen Piëmont en Zuid-Italië, een soort van onzijdigheid willen veinzen.

Men heeft den heer Lamoricière bij de plegtigheden der Goede Week niet gezien. Die plegtigheden werden met den gewonen luister verrigt en bijgewoond door een drom vreemdelingen, die eensklaps te Rome verschenen. Onder het voorwendsel die plegtigheden te willen bijwonen is de groothertogin Maria van Rusland ook te Rome gekomen. 't Is bekend dat zij sterk is in het smeden van kabalens; intusschen zijn de Russen woedend wegens twee teleurstellingen, namelijk over den afstand van Villafranca aan Bonaparte en de inlijving van Toskane bij Piëmont.

Hier is met zekerheid bekend, dat de Koning van Sardinië vol bekommring is. De kroonrede, bij de opening van het Sardinesch parlement, geschiedt tamelijk behendig den neteligen toestand van den Koning en diens kroon getoet.

TURIJN, 14 April. Morgen vertrekt de Koning. Zijne verzoening met Cavour is niet opregt en men geloof dat Viktor Emmanuel haakt naar het oogenblik, waarop hij zich van den eersten minister ontslaan kan. Zoo moet hij gepoog hebben Farini van Cavour af te trekken. Deze bleef echter standvastig en verklaarde Cavour's staatkunde te huldigen en niet van zijne zijde te kunnen wijken.

Men verneemt dat Sir James Hudson bevel uit Londen ontvangen heeft om den Koning niet op zijne reis naar de nieuwe gewesten te verzellen.

Brieven uit Napels van den 10^{en} waarin nog niet van den opstand te Messina wordt gesproken, bevestigen evenwel dat de opstandelingen te Palermo, uit de stad verdreven, zich in den omtrek gelegerd hebben, zelfs zouden zij voornemens zijn de stad te belegeren, wier garnizoen geen uitval durft wagen, om hen te verdrijven. Weinig geloof wordt hieraan gehecht.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 April.

ONDERTROUWD (18 April). J. H. Bunker Jr. met B. van Heukelom.

BEVALLEN (18 April): E. F. van Biéna, geb. Rosen, Z. E. M. J. van Staden, geb. van der Kolf, D.

OVERLEDEN (11 April): A. M. B. Rohding, wed. B. H. van der Meulen, 80 j. — (12 April): M. A. T. Vermolen, geb. Herberich, 80 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 April. Belgie 2½ pc. 55p; 4½ pc. 96¾. Metal. 50p; Nation. 58; Spanje 1½ pc. 33¼g; 3 pc. 45¾g.

PARIS, 16 April. 3 pc. Rente 70.25; 4½ pc. id. 96.—; Fr.-Oost. Spoorw. 528.—; Credit mobilier 792.—; 3 pc. Spanje 46; 1½ pc. id. 35¾; Spanje Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Rom. Leening 85¾.

MADRID, 16 April. Spanje 3 pc. 46.20; 1½ pc. 36.20.

LONDEN, 16 April. Cons. 94¼ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexico 21½ a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. —; 4½ pc. id. —; 3½ pc. Grenada — a —; id. uitgesteld — a —; 2½ pc. Venez. — a —; 1 pc. id. — a —; 3 pc. id. — a —; 3 pc. Spanje 47¾ a —; 1½ pc. id. 33 a —; Coupons — a —; Amortis. 14¾ a —; 4½ pc. Russen 97 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland 6¾ a —; 4 pc. id. 108 a —; 5 pc. id. — a —; 4½ pc. Oblig. 79 a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 16 April. Met. 5 pc. 68.50; 2½ pc. 97.75; Loterij 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 57.75; Noord-Brabant 199; Oostenr. Oost. Spoorw. 187.—; Fr.-Oost. Spoorw. akt. 278.—; Oost. Spoorw. 187.—; Nieuwe 155.—; Wissel op Londen 3/4 m. 87½; Parijs —; Frankf. —; Amst. —; Goud 33.—; Zilver —.

BERLIJN, 16 April. Metalliek 5 pc. 50½. Nationale 55½. Stiegl. 5de serie 94¾; 6de id. 104½; 5 pc. Eng. —; 106½. Nieuwe 3 pc 62¾; Pruis. Staats. 4½ pc. 99½; id. Nieuwe 5 pc —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 6.17½; Parijs 78½; Hamburg 150; Amst. zigt 141½; Weenen 2/m. 73½; Petersburg 3/w. 96½.

HAMBURG, 16 April. 3 pc. Rusland 59¾; 4½ pc. id. —; 3 pc. Spanje 41¾; 1½ pc. id. 32½; Vereinsk. 99¾; Noord-Duits. bank 82½; Mexikanen —; Wissel op Londen 3/m. —; Amst. —; Diskonto —.

FRANKFORT, 16 April. Metalliek 5 pc. 50; Nation. 57. Cred. Akt. —; Spanje 3 pc. 44½; 1½ pc. 34¾; Bankakt. —; Wissel op Londen 116¾; Weenen 87¾; Parijs —; Diskonto —.

PREIS-COURANT DER EFFEKTEN.

16 APRIL 4½ pC.		1851	
Amsterdam, Thesaurieakt. 5 pCt.	107		
Nederl. Bank 4			
Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pCt.	63¾	68¾	63¾
Dito Dito 3	75½	76	
Dito Dito 4	98½	98½	
Oost-Ind. Leening 4	97½	97¾	
Amortis. Syndik. 3½	95½		
Handel-Maatsch. op rescontre	126¾	127½	127½
Aand. Holl. Spoorweg			
Leening idem. 4½ pCt.	99		
Aand. Rijn-Spoorweg 4½			
België, Cert. Adm. B. bk. 2½			
Dito bij Rothschild. 2½	51¾		
Frankrijk, Certifikaten 3			
Spanje, Obligatiën 1½	34½	35¾	35¾
Dito 3	46½	46½	
Dito Binnenl. 3	44¾	44¾	44¾
Amortisable Schuld 14%	15¾	15¾	15¾
Bewijzen Coupons 4%	41½		
Portugal, Obligatiën . . . . . 3 pCt.	42%	42½	
Dito 1856/1859 3	42		
Dito Uitgestelde 31			
Rusl. Obl. bij Hope en C ^o . 5 pCt.	102%	103%	
Dito bij idem 1828/1829 5	101%		
Cert. bij idem 1831/1833 5	84½		
Dito bij idem 1840 4	79%	80	
Dito bij Stieglitz 4	80%	81	81
Dito Nieuwe 4	90	90½	90½
Dito 5de Serie 5	99¾	99¾	
Dito adm. te Hamburg 5			
Dito dito te Londen 5			
Dito dito dito 4½	93		
Dito dito dito 3	62½		
Inschrijving in Assignat. 6			
Certifikaten van dito 6	60%	60%	
Spoorweg Aktiën 5			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	160%	160%	
Obligatiën . . . . . 4 pCt.	78%	79	79
Pruissen, Obligatiën 4½			
Dito 1859 5	101½	101¾	
andeelen 1854 . . . . . 3½	200	201	
Oostenrijk, Obl. bij Golden C ^o . 5	58		
Dito dito 4	46		
Dito Metalliek 5	47¾	48	47¾
Dito dito 2½	25%	25%	25%
Dito Rente Amsterdam 5	70%	71½	71%
Dito Nationale 1854 5	54%	56½	55%
Weener Bank-Aktiën 75	75	75	
Dito Aand. fl. 250, 1839			
Dito dito . 250, 1854 4 pCt.	209	210	
Beijeren, Spoorweg Aandelen	54		
Napels, Cert. bij Lam. en B. 5			
Dito bij Rothschild 5			
Denemarken, Oblig. te Lond. 5			
Dito 3			
Braziliën, Geldl. 1824 v. # 1005	96%		
Dito 1839 van # 100 5	96		
Dito 1843 . # 100 5	95%		
Dito 1852 . . . . . 4½			
Dito 1858 . . . . . 4½	86%	86%	
Sardinië 5			
Peru, Geldl. 1854 . . . . . 4½			
Dito te Parijs 1	11½		
Ecuador, (Oblig. 1855 3	25%		
Venezuela, Obligatiën 1½			
Dito 1½			
Grenada, Obligatiën 4½			
Dito Uitgestelde 20%	20%		
Madras Obligatiën 4½			
Nrd-Amér. Pa. Hope en C ^o , Lr. A			
Dito dito . . . . . B			
Dito bij Rothschild . . . . . 6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandelen			
Dito Oblig. Constr. Bons. 7 pCt.	84%	84%	84%
Galvest. Spoorweg Oblig. 8	42	42½	
Louisiana 5	102%		
Griekenl. Obl. Geldl. 1825 5			
Handel-Maatschappij kontant 4½ pCt. 126%			
4 pCt. —; Russische Spoorweg vngelofte 4½ pCt. 13½; Hypotheek 4½ Ct. —; Fr. Oost. Spoorw. bij Hope 3 pCt. 121; 4½ pCt. Eng. Rijn 113.			
De markt was in de meeste opzichten niet van gestemd. Spaansche bij vrij veel oogenblikken sommerkamp williger. Ecuadors daarentegen sommerkamp minner.			
Koers van het goud. Sleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 4 pCt.			
VOORLOOPIG BERICHT DER BEURZEN van 17 April tot 3 ½ ure.			
Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 63½; Aand. Handel-Maatsch. 127¾; Spanje, Binnenl. 3 pc. 44½; Russ. Oblig. Hope en C ^o . 5 pc. 108½; Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99¾; 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 47¾; dito 2½ pc. dito Rente Amst. 5 pc. 71; dito Nationale 1854 5 pc. 55½.			

Wisselkoers.

2/m. Parijs . . . . . f 55 1/2	2/m. Livorno . . . . . f 38 3/4
Zigt 55 1/2	" Napels 79 1/2
2/m. Bordeaux 55 1/2	3/m. Petersburg 165 1/2
1/2 Jan 55 1/2	6/w. Weenen 86
3/m. Madrid 240	" Augsburg 99
" Cadix 241	" Frankfurt 99 1/2
" Sevilla 237	2/m. Hamburg 351 1/2
" Bilbao 237	Zigt 35 1/2
" Lissabon 40 1/2	3/m. Londen 11.60
" Porto 41	Zigt 11.70
2/m. Genua 45 1/2	Rotterdam 1/2

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . . . . f 21,65 a	Pruissische . . . . . f 34 1/2 a
d ^o . Nation. . . . . 28.60 "	Spaanse . . . . . 2.38 "
Napelsche . . . . . —	d ^o . Buitenl. . . . . 55 1/2 "
Div. in £ . . . . . 11,62 1/2 "	Hamb. Russ. . . . . 32 1/2 "
Eng. Russen . . . . . 11,62 1/2 "	Russ. in Z. R. . . . . 33 3/4 "
Fransche . . . . . 55 1/2 "	Polen . . . . . 35 1/2 "
Belgische . . . . . 55 1/2 "	Fl. . . . . 26 1/2 "
Amerik. in D. f 2,35.	

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à 10 per Stuk . . . . . f 9,60 à 9,70
Oude Gerande Dukaten . . . . . 5,50 " 5,60
Wigtige Souvereinen . . . . . 11,65 " 11,75
" Pistolen . . . . . 9,50 " 9,60
Stukken van 20 Franks . . . . . 9,25 " 9,35
Baren Gouden Specien à f 1442,60 per Ned. g fijn 9 1/4 à 10 1/4 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . . per Stuk f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks . . . . . 2,33 " 2,36
Brabandsche Kroonen . . . . . 2,65 " 2,70
Fransche . . . . . f 2,70 f 2,75
Pruissische Daalders . . . . . 1,75 " 1,78
Zilver 1000 à 980 . . . . . f 104,20 à 105,—
" 900 " 700 . . . . . f 104,20 à 105,—

De heeren Hope en Co., Ketwich en Voomborgh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons, verschenen 1/13 Jan. 1860, van 6 pct. Russische Certifikaten van hunne administratie, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie Cassa, te weten: de coupons groot Rs. 30 in Bank-Assignatiën, met f 14,77, idem groot Rs. 15 in Zilver, met f 25,85.

HANDELSREKISTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 13 April.

Tarwe in een doer: 133 g o. b. Poolsche f 350; 130 g mindere dito f 327, 328, 330.
 Rogge dadelijk prijs houdend: 113 g j. Petersburg f 182; 117 g ditte f 188, 190; 128 g Pruisische f 232; 128 g Zweedsche f 222; 118 g Riga f 183; 124 g Deensche f 210; op levering in April f 182; Mei f 183, 186; Junij f 189; Julij f 199, 190; Okt. f 192; Pruisische per Junij f 193, 194.
 Garst f 5 lager: 100 g Yriessche Winter f 194.
 Haver zonder handel.
 Boekweit onveranderd: Rijn f 235 per 2100 kilo.
 Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 67 1/2, Okt. en Nov. 71 g. Lijnzaad in een doer: 103, 104 g Archangel f 280; 112 g Odessa f 322 1/2; 107 g Dantziger deder f 10,—; in veiling: 109 g Bombay f 11 1/2 a 1/2, 120 g Catania f 11 1/2, f 10 1/2; 332 1/2. Kaapoe op 6/w. f 40; Vliegend f 38 1/2; in Mei ek. f 38 1/2 a 1/2; Sept. f 40 1/2 a 3/4; Okt. f 40 1/2 a 41; Nov. f 41 1/2 a 1/2; Dec. f 41 1/2 a 1/2. Lijnolie op 6/w. f 31 1/2; Vliegend f 30; in Mei ek. f 30 1/2; Sept., Okt., Nov. en Dec. f 32 1/2. Hennepolie op 6/w. f 37 1/2; Vliegend f 36.
 SCHIEDAM, 16 April. Rogge. Verkocht: 142 1/2 g Libau f 220 6/w. — Gerst: 131 1/2 g n. Libau f 205 6/w. — Moutwijn f 15,75; Jenever 121,25. Amst. Proef f 22,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 1,80 per ketel.

SCHIEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 April. Beaver (st.), Londen.
 HELVOET, 16 April. Keens, Pieter Cornelisz. Hoof, Banjoewangie.
 UITGEZEELD:
 TEXEL, 16 April. Tunteler, Harmonie, Trieste.
 HELVOET, 16 April. Farrelmann, Gaston, New York.

PRIJZEN DER PERCEELEN.

Geveld op Maandag 16 April, in het O. Z. Heeren-Logement.
 1. Boeren Hofstede Oost-Friesland, in den Polder van Nieuwkoop, groot b. 31,62; f 24900. — 2. Negen naast en achter Perceel N° 1 gelegen stukken Wel- en Bouwland, groot b. 24,3040; f 18900 te zamen f 43800; f 300, T. J. B. Westerwoudt.
 3. Eenige Perceelen Weiland en Polderwater, Spieringhorner Polder, groot b. 6,2234; f 2550, f 1200, J. van Dijk. — 2. Dito, als voren, groot b. 2,2290; f 1250, f 300, H. B. Reesink. — 3. Vier stukken Wel- of Hoogland, zanderpolder van Spaarwoude, groot b. 1,797; f 150, f 50, J. van Dijk. — 4. Buitenverblijf Buitenlust, buiten de Waespierpoort aan den Amstel, groot b. 2 en 2 1/2; f 5900, f 150, B. Langenhuysen. — 5. Boeren Hofstede Mijn Genoegen, groot Druivendrechtse Polder, groot b. 2,3375; f 19000, f 350, H. G. Scheltema. — 6. Huis en Erve, Naallemerdijk, groot b. 1,520; f 3975, Opgehouden. — 7. Dito, Zandweg, H 102; f 1875, Dito. —

8. Dito, Beghoomsloot, O 288; f 2125, f 20, Dito. — 9. Dito, Prinsengracht, HH 276; Niet geveild. — 10. Dito, Passeerdergracht, HH 187; Dito. — 11. Huis Tain en Erve, Rerkstraat, Z. 602; f 1700, f 10, J. B. Paris. — 12. Buitenverblijf van Erven, Schagerlaan, Gem. Watergraafsmeer; f 400, Opgehouden. — 13. Huis, Achterhuis en Erve, Bokin, D 106; f 19950, f 50, Dito. — 14. Buitenverblijf Zorgvlied, buiten de Zaagmolenbarrière, op het Sds Zaagmolenpad; f 1375, f 200, A. M. Bras-kamp. — 15. Huis en Erve, Leidschehoofd, CC 23; f 6050; f 1000, Dito, beland aan het vorige Perceel; CC 503, f 2950; te zamen f 9100, f 1000, H. J. van Ogtrop. — 17. Tyee Huizen en Erven, Prinsengracht, KK 515, 516; f 7300, f 200, Opgehouden. — 18. Huis en Erve, Vijzelstraat, X 582; f 3050, L. Cruyff. — 19. Dito, Passeerdergracht, HH 111; f 950, Opgehouden. — 20. Dito, Vinkenstraat, UU 422; f 1625, J. A. Koppe, Jr. — 21. Dito, Anjeliensstraat, in den Drieroemersgang, OO 313; f 190, A. Krepfen, Jz. — 22. Dito, Prinseneiland in de Galgenstraat, VV 251; f 625. — 23. Dito, Galgenstraat, naast het vorige Perceel, VV 252; f 475, f 1; te zamen f 1101, f 18, J. Eckhoff. — 24. Twee Huizen, Tain en Erven, te Anjelienswaarsstraat, OO 64 en 65, en twee Huizen en Erven, daarnarens, in den Zwanengang, OO 62 en 63, f 1975, R. W. Hartgerink. — 25. Huis en Erve, Lange Leidschedwaarsstraat, CC 367; f 4450, L. J. Neumeijer. — 26. Dito, Noordermarkt, PP 742; f 3225, f 2, Opgehouden. — 27. Dito, Rozengracht, DD 420; f 1975, f 25, Dito. — 28. Dito, hoek Tweede Leidschedwaarsstraat, NEM 425; f 1850, f 50, Dito. — 29. Dito, Tweede Lindendwaarsstraat, PP 400; f 295, Dito. — 30. Stalling en Erve, Leprozensteeg, Q 189; f 1425, L. Cruyff. — 31. Pakhuis en Erve, Het Schaap, Rapenburgstraat, V 505; f 1250, H. P. Jacobs.

Advertentiën.

ONDETROUWD:
TEODORUS GRADUS VAN GENDT,
 van Bergenden, onder Bommel,
 en
TEODORA JOHANNA VAN BOLDRIK,
 van Eimeren, onder Elst.
 ELST, 15 April 1860.
Eenige kennisgeving. (2564)

(2563) Heden overleed na eene kortstondige ziekte, tot mijne diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot **K. MOERENS**, oud 72 jaren, geboortig te Gastel en alhier in Roosendaal overleden, na eene gelukkige Echtereeniging van 48 jaren.
 ROOSENDAAL, K. MOERENS,
 15 April 1860. geb. A. VOERMANS.
Strechende stat. eene algemeene kennisgeving.
 (2564) **J. VAN HALL**, Apotheker te Bergen op Zoom, verlangt ten spoedigste een **BEZOEKER** van de R. O. godsdienst, het recepteren handig en van goede getuigschriften voorzien. Brieven franco.

PARISCHE BLOEMEN MAGAZIJN
 Nieuwendijk, (A. PERRIN en Cie) over de
 H. 43, Gravenstraat.
 Ontvangen: Eene aanzienlijke en keurige sortering in de moedste, fijste en nieuwste **Parische Zomerbloemen**, als ook in de meeste en goedkoopste soorten voor diegenen, welke meer op goedkoop gesteld zijn, als: **Bloemen** voor Hoeden, Mutsen en om te Kapen, **Montures, Stroo, Gansures, Lunelles, Guirlandes**, Bal- en Bruidkapsels, Kransen voor Jonge Juffrouwen; alle soorten van **Fleurs Naturelles**, Rosen, Camellias, Violetten, Seringen, Korenbloemen, Klapprozen, Veldbloemen.
 Eene buitengewone sortering platte ronde Fantaisie, Struis en andere **Veeeren Marabouts**, Vogels, nieuwe Hanen- en Coq-veeren, enz.
 (Met groote vermindering voor **Winkeliers** en veezending op zicht buiten de stad.)
 Alle soorten van Stoffen worden bij ons uitgestalden.
 Eene mooie partij Vazen en Altaarbouquetten voor **Roomsche Kerken**, van af f 1.20 tot f 24 het paar, als ook Slingers, Leken, Kransen voor Jonge Juffrouwen welke haar eerste Communie doen, fijne en ordinaire losse Bloemen met of zonder bladen om te versieren, als ook om Jardinières, Vazen, Hang en andere Mandjes te Garneren.
 Beschadigde Vaasbouquetten worden bij ons gerepareerd en vernieuwd.
 Eene nieuwe sortering artikelen om Bloemen te maken, alles zoodanig besteld dat de Dames gemakkelijker en zeer goedkoop iedere soort van bloem kunnen maken. (Bij de eene of andere moeijelijkheid welke de Dames mogten ondervinden om deze of gene bloemen te maken, worden bij ons kosteloos de noodige inlichtingen gegeven.)
 Het is noodig opmerkzaam te maken dat elke soort van artikelen, wat het ook wezen moge, bij ons niet aanwezig zijnde, wordt gemaakt of des noods aan onze fabriek te **Paris** besteld en dat alle commissiën voor **Oost- of West-Indiën** groot of klein door ons worden perfectueerd zelfs beter dan te **Paris** daar wij door langdurige ondervinding beter weten wat daar het best convenieert. (2563)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY. Zijn merkwaardig voor kunne doelmatigheid ter genezing van huid ziekten, Zeere hooften, daaworm enz. worden veroorzaakt door de onzuiverheid des bloeds, en het eenigste zekere middel om zulke kwalen te ontworfelen is het geregelde gebruik der pillen van Holloway en terzelfder tijd de toepassing van de onschatbare zalf. Dageeliks worden gevallen van genezing door dit middel bevestigd, waardoor de bewonderenswaardige doeltmatigheid als bloed verzuiverend en versterkend middel er van bewezen wordt. Dezelve zijn vooral aan te bevelen om wonden, zweeren en klier gezwellen te genezen. Personen die hiermede aangehaald zijn, moeten niet uitstellen er van gebruik te maken.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt:
 Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
 Potjes Zalf à f 0.30, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.25.

Bij de **Boekhandel C. L. VAN LANGENHUYSEN** is voorhanden en zeer geschikt voor de Meimaand **Mois de Marie** des Prédicateurs ou cours complet de Sermons, conférences, instructions pour tous les jours du mois de Marie, pour toutes les têtes et sur tous les sujets se rapportant à la très-sainte vierge accompagnés de riches Matériaux tirés 1° de l'écriture; 2° des saints pères; 3° de la tradition; 4° de la liturgie; 5° des maximes des saints; 6° de la Théologie; 7° des Recueils anecdotiques; 8° des **MARIALIA** oratoires ascétiques et symboliques de toutes les époques par M. l'Abbé C. Martin, 2 vol. f 8.00
La vierge Marie et le plan divin nouvelles études sur le Christianisme, par Auguste Nicolas, 2 vol. f 6.50
Le Mois de Marie, de l'Immaculée conception, par A. Gratry, prêtre de l'Oratoire, de l'Immaculée conception, 1 vol. f 1.80
Le Nouveau Mois de Marie ou le mois de Mai consacré à la gloire de la Mère de Dieu, avec considérations tirées des litanies de la St. Vierge, une notice historique des Principaux sanctuaires dans lesquels elle est honorée, des exemples et des prières pour chaque jour du mois; par Mgr. Letourneur, évêque de Verdun. Nouvelle édition revue et corrigée par M. l'Abbé Maitrias, chanoine honoraire de Nancy et de Moulins. Lederen band. f 1.10
Nouveau Mois de Marie ou le mois de Mai, consacré à la gloire de la mère de Dieu à l'usage des paroisses, communautés et des familles pieuses; contenant des exercices pour tous les jours du mois, et un nouveau choix de cantiques tirés des meilleurs recueils deuxième édition revue et corrigée par un prêtre du Diocèse de Belley. In ledere band f 0.76
Mois de Marie à l'usage des ouvriers et des habitans de la campagne, par un de leurs Frères f 0.10
Maand van Maria voor diegenen welke zich op het innerlijke leven toelagen of het leven der **H. Maagd** den innerlijken Christen ter navolging voorgesteld door den Wel-Eerw. HH. H.*** en L.*** R. K. Priesters f 0.70
Maand van Maria door den Zeer-Eerw. Pater Petrus Beckx S. J. uit het Hoogduitsch in Ijagen bandje f 0.50
Nieuwe maand van Maria, naar het Bransch van den Abt Duchaine; Onderschiedend het bidden van Paris, tweede druk, neyldes vol. 1. f 0.60
Maand van Maria of de Maand toegewijd aan de Allerheiligste Maagd, derde druk f 0.50
Maand van Maria of de Maand van Maria geneeijgd door de overweging van hare litanie, genaamd litanie van O. L. V. van Loretten, door J. J. van der Linde. f 0.35
Maand van Maria voor kinderen f 0.10
Navolging der Allerheiligste Maagd, naar het voorbeeld der navolging van Jesus Christus, door een R. C. Priester uit het Fransch vertaald. Nieuwe herziene druk f 0.50
Mijne uren met Maria, of beweegredenen van vertrouwen op de Allerheiligste Maagd, door Hubert Lebon K. Priester. Tweede druk. f 0.25
De genoegens der kindertien van Maria. f 0.30
 Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.